
Overlevelse etter reseksjon av kolorektale levermetastaser

DOKTORAVHANDLINGER

JON-HELGE ANGELSEN

jon-helge.angelsen@helse-bergen.no

Hver femte pasient som utvikler kolorektale levermetastaser i Norge, gjennomgår kirurgisk behandling. Utfallet etter kirurgi avhenger blant annet av tumorutbredelse, respons på kjemoterapi og reseksjonsmarginer.

Foto: Anne Sidsel Herdlevær

Årlig diagnostiseres ca. 4 300 nordmenn med kolorektal kreft. Omtrent 25–30 % utvikler kolorektale levermetastaser i forløpet. Kirurgi er den eneste behandlingsformen med potensial for kurasjon. I løpet av de siste 20 årene er antall årlige reseksjoner blitt mangedoblet som følge av utvidede inklusjonskriterier, multimodale behandlingsformer, onkologiske fremskritt og kirurgisk teknikk.

I mitt doktorgradsarbeid har jeg benyttet data fra 311 pasienter som ble operert ved Haukeland universitetssykehus (1998–2012). I tillegg har jeg analysert synkroniserte data fra Kreftregisteret og Norsk pasientregister hos 2 960 pasienter med kolorektale levermetastaser (2011–13).

20 % av alle pasienter med registrerte kolorektale levermetastaser ble operert i Norge i treårsperioden (2011–13). Reseksjonsraten varierte avhengig av alder og var høyest hos dem mellom 40–59 år. Reseksjonsraten var lavest blant

pasienter med ekstrahepatisk spredning og hos dem med kort sykdomsfritt intervall mellom diagnose av primærtumor og spredning. Ratene varierte noe mellom de ulike helseregionene.

Fem års overlevelse etter reseksjon var 40 % hos pasienter operert ved Haukeland universitetssykehus. Ufri reseksjonsrand forverret utfallet og økte sannsynligheten for lokalt residiv. Metastaseantall og størrelse var viktige faktorer for redusert overlevelse, mens perioperativ kjemoterapi forbedret prognosen. Isolert residiv i lunge eller lever utelukket ikke langtidsoverlevelse grunnet mulighet for reoperasjoner og multimodal behandling.

Funnene i denne avhandlingen bidrar til forbedret seleksjon av pasienter til kirurgi og til kartlegging av andelen pasienter med kolorektale levermetastaser i Norge som tilbys kirurgisk behandling.

Disputas

Jon-Helge Angelsen disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 20.10.2017. Tittelen på avhandlingen er *Resection rates and predictors of survival after surgery for colorectal liver metastases*.

Publisert: 17. april 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0107

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. juni 2026.